

[Jes Lunde]

På FN's globale klimakonference, miljøkonferencen i Rio de Janeiro i juni 1992, var der stor enighed om at indgå en klimakonvention til begrænsning af CO₂-udslippet. Konventioner gør det bare ikke alene. Hvis der skal opnås nogle resultater, så er det vigtigt, at medlemslandene viser vilje til handling. Og her er der for SF ingen tvivl om, at Danmark som et af de allerrigeste lande i verden har en pligt til at gå forrest. Vi er et af de allerrigeste lande, og vi er samtidig et af de lande, der har det største udslip af CO₂ pr. indbygger. Vores velstand er nemlig desværre bl.a. bygget på et ressourceforbrug og en forurening, der ville give verden en økologisk kollaps i løbet af meget kort tid, hvis alle kinesere og indere skulle op på at bruge det samme som os.

Derfor er det meget påtrængende for os i Danmark at komme i gang. Ingen kan forvente, at den tredje verden skal tage problemet alvorligt, hvis ikke vi, der overforbruger groft af ressourcerne, er de første til at gå i gang.

Når man skal begrænse udslippet af CO₂, er det helt nødvendigt at begrænse afbrændingen af fossile brændstoffer som f.eks kul, olie og gas. Her er der så til gengæld også kolossale muligheder for at spare.

Vi sviner i øjeblikket i vores verden utrolig meningsløst med energien ikke så meget i de enkelte husholdninger – dér har man såmænd i vidt omfang lært at spare – men mest i den globale udveksling af varer, hvor energien har en alt for ringe betydning i regnskaberne. Lad mig som bare et eksempel nævne, at vi her i Danmark importerer lammekød fra New Zealand. Det er jo fuldstændig meningsløst at fragte lammekød den halve klode rundt, når vi i forvejen sagtens selv kan producere det. Et så meningsløst fråds med energien må der selvfølgelig sættes ind over for, og vejen frem er at gøre priserne på energi så høje, at den groteske transport standser af sig selv.

Lammekødet er desværre kun ét eksempel blandt tusinder, ja, millioner af eksempler på, at varerne på Jorden fragtes rundt i kolossale mængder over kolossale afstande. I Holland dyrker man med kunstig opvarmning tomater, der transporteres til Italien og sælges dér. Og forretningen går fint, fordi energien er så billig, at de endda kan konkurrere med naturligt solmodnede tomater. Miljømæssigt er arrangementet til gengæld det rene pip.

Professor Ernst von Weizsäcker, der er præsident for det tyske Wuppertal Institut for klima, energi og miljø, har i forbindelse med bogen »Ecological Tax Reform« analyseret, hvordan produktionen af et så simpelt produkt som jordbæryoghurt i det sydlige Tyskland udløser kolossale transportstrømme, fordi det energimæssigt går an at hente jordbærrerne helt i Polen, andre dele andre steder igen, for så efter at have samlet det hele at distribuere den over et lige så stort areal.

Jeg er sikker på, at den samme slags eksempler kan opstilles i Danmark. Intet under, at trafikken i midten af Europa er ved at bryde sammen i endeløse bilkøer.

Ernst von Weizsäcker har regnet på, hvilken stigning der er sandsynlig i verdens fremtidige energiforbrug med den måde, vi i øjeblikket tilrettelægger vores produktion og hverdag på, stillet over for den nedbringelse, der er nødvendig for at leve op til klimapanelets anbefalinger. Derved kommer han frem til, hvilken påvirkning af priserne der skal til for at nå den nødvendige nedbringelse af CO₂-udslippet. Konklusionen er, at priserne på fossil energi skal stige med 5 pct. reelt årligt i de næste 30-40 år. Modellen er valgt for at give os alle en tilpasningstid. Men konsekvenserne er klare for dem, der kan deres rentes rente-regning. Efter 30 år vil energipriserne være mere end firedoblede, efter 40 år syvdoblede.

Den politik til begrænsning i energiforbruget er, med alt hvad vi har af autoriseret viden om klimaet, simpelt hen bare nødvendig for at afværge den økologiske katastrofe.

Derfor bør vi mere diskutere, hvordan vi får udformet en politik på dette område, end om vi skal gøre det.

For SF er der ingen tvivl om, at afgiftstigningerne i høj grad er nødt til at være internationalt aftalte, samtidig med at vi i Danmark på ethvert område skal gå så meget i spidsen, som vi overhovedet kan holde til.

CO₂-afgiften på erhvervslivet, som S, SF og Det Radikale Venstre vedtog imod den daværende KV-regering, er et godt eksempel på, at vi kan gå foran i Danmark, men at vi selvfølgelig samtidig skal lægge et stort pres for at få afgiften indført på EF-plan – både for at det for alvor skal batte noget i verdensøkonomien og som forudsætning for, at vi kan holde til at gå endnu videre.